

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

Art. I. De Matrimonio inito cum duabus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62672)

prætextu alienos parochianos matrimonio conjungere aut benedicere sine proprii parochi licentia ausus fuerit, ipso jure incurrit suspensionem duraturam, donec ab Ordinario Parochi, qui matri-

monio interesse debebat, seu à quo benedictio suscipienda erat, absolvatur, ex decreto Tridentini cap. 1. cit. V. Quod si quis, cit. Gutierrez cap. 75, n. 16. Sanchez disp. 52, n. 2, & Palao §. 14. n. 15.

TITVLVS IV.

De Sponfa duorum.

Superioribus captam Nuptialium Obftaculorum materiam Gregoriana Compilatio hâc Rubricâ prosequitur, proponitque duo Matrimoniorum Impedimenta. Unum Ligaminis dirimens; alterum Sponsalium, solummodo impediens matrimonium contrahendum.

ARTICVLVS I.

De Matrimonio inito cum duabus.

SUMMARIUM.

1. Matrimonium est conjunctio unius cum una;
2. Ut neque una mulier pluribus viris;
3. Nisi de potentia Dei absoluta,
4. Neque uni viro plures mulieres copulari queant.
5. Uxorum pluralitatem Naturali,
6. Et Positivò tantum jure illicitam esse, asserentium Opiniones.
7. Quæ conciliantur;
8. Ut illa Divina conjugij institutio-

9. Et hac supposita etiam Naturali juri adverteretur.
10. Et Paganis etiam illicita sit:
11. Illâque etiam Apostolica dispensatione,
12. Vel consuetudine licita fieri,
13. Et uni copulatus aliam ducere validdè non possit:
14. Licet conjugium solummodo sit Ratum:
15. Nisi istius vinculum à Papa relaxetur.

Catholica Veritas est, matrimonium esse conjunctionem unius maris cum foemina una, juxta illud, *Ad harebit uxori sua & erunt duo in carne una*, Genes. cap. 2. v. 24. quibus verbis apertè insinuat, matrimonium non nisi inter duos diversi sexus consistere posse; ac proinde illicitam esse Polygamiam; nam ut Tiberiadis Episcopo Innocentius III. rescripsit, *In carne una erunt, Dominus Deus, non dixit, tres vel plures, sed duo: nec dixit, adhærebit uxoribus, sed uxori, & Gaudeamus 8. V. Verùm, de Divortijs.*

Est autem Polygamia duplex. Una, quâ una mulier duobus vel pluribus vi-

S 2

ris; al-

ris: altera, quâ uni viro duæ vel plures mulieres copulantur. Quarum

6. Priorem sive, ut quidam loquuntur, Polyviriam Divino & Naturali Juri repugnare, cum S. Augustino *Lib. 3. de Doctr. Christiana cap. 12. & Lib. de Bono Conjug. cap. 17.* & D. Thoma *in 4. dist. 33. q. 1. art. 1. ad 7.* concors omnium DD. sensus & ratio manifesta est; quòd, cum, duorum pluriùve virorum commixtione cum una muliere, prolis procreata, quòd incerta sit, etiam bona educatio impediatur, conjugii primario & à natura præcipue intento matrimonii fini adversetur: eamque ob causam nullâ dispensatione unquam fuerit permissa, nulliusque bene instituta & barbara quòque gentis usu recepta; ut adeò in
3. Dubium & quæstionem vocetur, an Divina dispensatione fieri queat; ut unâ mulier pluribus viris nubat; nam etiam hoc negat Bellarminus *Lib. 1. de Matrim. cap. 11.* propter dictam Polyviriam cum primario conjugii sine repugnantiam: ratione cujus, sicut perjurium & mendacium, sic & illam ullo casu licitam fieri posse, inficiatur. Verius tamen, etiam hujusmodi nuptias ex Divina permissione subsistere posse, cum Majore *dist. cit. q. 1. ad 1.* in suis *Tractat. de Matrimonio* sustinent Petr. de Ledesma *q. 65. art. 2. dub. & concl. 2.* Sanchez *disp. 80. n. 15.* Cominck *disp. 26. dub. 2. n. 29.* Hurtad. *disp. 9. n. 9.* & Perez *disp. 35. s. 4. n. 3.* propter supremum & absolutum dominium Dei, sicut in cæteras res creatas omnes, sic etiam in maris ac foeminae corpora, quò uxori concedere potest; ut absque ulla mariti injuria corpus suum ad usum & actus conjugales tradat alii viro: utque iste ejus ad hujusmodi usum traditionem acceptet & vicissim suum corpus ad ejusmodi usum foeminae tradat: atque ex mutua hujusmodi traditione acceptatione-

que oriatur vinculum conjugale; cum id simpliciter non repugnet &, ne adversetur bono prolis, provideri à Deo possit.

Posteriorem etiam Polygamiam, 4. quâ unus vir plures ducat uxores, illicitam esse, omnino exploratum est ex definitionibus Conciliorum Oecumenicorum, Niceni *can. 24.* ut nemo duas pluresve habeat uxores, à Deo ordinatum, asserentis, & Tridentini, cujus de verita uxorum pluralitate Canon est, *Si quis dixerit, licere Christianis plures simul habere uxores, & hoc nulla lege Divina prohibetur, Anathema sit, Sess. 24. can. 2. de Sacram. Matrim.* si enim in nova lege, unâ uxore dimissa, alia duci non potest, æterna Veritate prohibente, *Matth. cap. 19. v. 9.* multò minùs, primâ retentâ, aliam ducere licebit, ut rectè arguit Innocentius III, *c. Gaudemus cit. V. Nec ulli unquam.*

Eam autem uxorum pluralitatem prohibendi rationes gravissimæ fuerunt; quia imprimis etiam ipsa primarium matrimonii finem aliquò modò impedit, inducendò orbitatem; cum, pluribus foeminis conjunctos sæpe minùs foecundos esse, doceamur exemplò Salomonis, qui ex mille cum uxoribus tum concubinis unicam prolem masculam, scilicet Roboam, cui Regnum reliquit *Lib. 3. Regum cap. 11. v. 43.* & duas filias Eraphet & Basemat suscepit, teste Suida apud Pontium *Lib. 7. de Matrim. cap. 49. num. 2.* Deinde non satis convenit cum fine ejusdem secundo; cum socialis vitæ pax & tranquillitas propter inæqualitatem affectus maritalis, & ex isto inter uxores nasci solitam zelotypiam, odia, rixas plurimum turbetur: uti & cum remedio Concupiscentiæ, *can. Nuptiarum 27. q. 1.* cum duabus exigentibus debitum simul reddi non possit. Demum eadem tollit significationem Sacramenti, quam ex Divina in-

vina institutione conjugia fidelium consummata habent, scilicet repræsentationem conjunctionis Christi cum Ecclesia, tuius cum unica eaque immaculata sponsa, c. *Debitum* §. *de Bigamis*, juxta illud S. Gentium Doctoris, *Sacramentum hoc magnum est: ego autem dico in Christo & Ecclesia*, Ephel. cap. 3. v. 32. Unde

5. Dubium & controversia ingens nata inter DD. est de Jure, quò Polygamia hæc sive uxorum pluralitas est interdicta; eam enim ipso Naturali Jure inhibitam, asserunt Henriquez *Lib. 12. cap. 16. cit.* Ledesma q. 69. art. 1. concl. 2. Bellarm. cap. 11. Hurtad. n. 3. & Menoch. *de Arbitr. jud. casu* 420. à n. 49. Negant contra Abulens. in *Matth. cap. 19. q. 30. ad 2.* Durand. *cit. dist. 33. q. 1. n. 9.* Cajetanus in *Genes. cap. 16. post pr. Palatios dist. cit. disp. 1.* & Veracruz *Speculi p. 2. art. 15. concl. 1. & 2.*

Illi, eam Juri Naturali repugnare, desumunt partim ex *Epist. 2. ad Corinth. cap. 7. cujus v. 4.* Apollolus *Mulier, inquit, sui corporis potestatem non habet, sed vir: similiter & vir sui corporis potestatem non habet, sed mulier*: quibus verbis vir & mulier, quoad mutuam corporum traditionem equiparatur; ut adeò, sicut conjugii naturæ repugnat, à muliere viro facta traditio aliter quàm in solidum, sive ita; ut, viro superstite, id tradere mulier etiam alteri valeat: sic eidem repugnet, à viro sui corporis traditio facta aliter quàm in solidum sive ita; ut, muliere vivente, id tradere etiam alteri queat: partim ex legibus Gentilium prudentiæ & honestatis laude præ aliis florentium & solius luminis & rationis naturalis ductu reprobantium nuptiarum pluralitatē; nam & apud Athenienses Cecropis lege sancitum erat; ut una esset unius uxor, teste Athenæo *Dypno-*

soph. Lib. 13. & aptid Romanos neque XII. Tabularum neque posterioribus legibus plures simul habere unquam licuit uxores adeò; ut Cæsar scripta lex id permittens fuerit rejecta apud Suetonium illius *Vite cap. 52.* Quinimò, qui binas nuptias eodem tempore constitutas haberet, ex Prætoris Edicto infamiâ notabatur *l. 1. in fine ff. de His, qui not. infam. & l. Neminem 2. C. de Incest. & inutil. nupt.* & stupri atque adulterii crimine tenebatur, *l. Eum qui 18. ff. C. ad L. Jul. de Adult. & publicationis partis bonorum ac relegationis vel fustigationis aliisve pœnis coerceretur, Salycet. in l. cit. Theophil. in §. ff. Affinitatis 6. Instit. de Nupt. Ant. Matth. de Crimin. ad Lib. 43. ff. Tit. 3. & Menoch. casu cit. à n. 96.*

Rationem, ultra ante n. 4. deductas reddunt; quòd Naturalis Juris principia exigant; ut ex contractu nuptiali vir uxori præter id, quod ab ista illius contractus vi ipse exigit. Cùm ergo ex contractu nuptiali vir ab uxore exigit; ut corpus suum ad actus ex se aptos ad prolis generationem ulli alteri non tradat, ex illo hoc à viro uxor quoque Jure exposcit; quia uxor & maritus quoad hujusmodi actus & thori conjugalis fidem ad imparia non judicantur, *can. Si quis uxorem 4. in fine, 32. q. 1.*

Isti quoque, uxorum pluralitatem Naturali Juri non adversari, argumentis haud sanè levibus ostendunt.

Primò quidem exemplis plurimum Gentium, illam non solum tolerantium, sed legali permissione non obscure approbantium, & relatarum ab Alexandro *Genial. dier. Lib. 1. cap. 24.* Tiraquello *Connub. l. 7. n. 16.* & Menochio *casu cit. à n. 72.* uti & veterum Patriarcharum Abraham, Jacob, Moysis & Helcanæ: Davidis, Salomonis, Roboami aliorumque

rúmque Regum, quos pluribus uxori-
bus simul retentis fuisse copulatos, ex
veteris Testamenti tabulis & Josepho *An-
tiquit. Judaic. Lib. 17. cap. 1.* constat &
omnes Juris Naturalis cognitione fuisse
destitutos, aut in ejus principia impegi-
se, ab omni veritate istiusque similitu-
dine est alienum.

Secundò, autoritate SS. Ecclesie
Patrum ac Doctorum Augustini & Hie-
ronymi: quorum ille Jacob, qui quatuor
habuit uxores, & alios Patriarchas à cul-
pa excusat, propter prisci illius tempo-
ris Morem; quia, *Quando mos erat,
crimen non erat*, verba sunt ex illo re-
lata *can. Obiiciuntur 32. q. 4.* ille verò,
Polygamiam antiquitus lege interdictam
non fuisse, minimè obscure sensit *Epist.
ad Oceanum*, eique hac in re consensit
S. Augustinus *Lib. 16. de Civitate cap.
38. & Doctrina Christiana Lib. 3. cap. 12.*

Tertiò ratione; quia uxorum plu-
ralitas minùs, quàm primò intuitu vide-
tur, adversatur conjugii fini, eùm; quia
prolis generatio, quæ finis illius prima-
rii pars præcipua est, illà non tam exclu-
ditur, quàm promovetur; quòd ab uno
viro facundari queant uxores plures, &
istarum unius sterilitas alterius fecundi-
tate suppleatur; atque idcirco plures u-
xores prisci illis Patriarchis ad humani
generis & gentis suæ electæ faciliorem
propagationem multiplicationemque à
Deo permittæ credantur: Ipsa etiam
susceptæ prolis educatio, quæ ejusdem
finis pars altera est, difficultate careat,
si ex pluribus susceptarum prolium apud
suam quæque matrem, ab aliis ejusdem
thori consortibus separatam, educetur:
partim verò; quia eadem non excludit
cohabitationis tranquillitatem, quæ fi-
nis matrimonii secundarius est; quia ea
& singularum uxorum in maritum reve-
rentia facillè conservatur, & inter ipsas e-

tiam uxores excitari solitæ discordiæ evi-
tantur, si ea quoad habitationem sepa-
rentur: & incommoda, quæ sic etiam
propter sequioris sexûs imbecillitatē im-
probitatēque non excluduntur, toleran-
da sint; ut, si uterque matrimonii finis ex
accidenti plenè non obtineri queat, se-
cundarius primario subordinetur ac cedat.

Inter has extremè oppositas media
via tenenda, statuendumque est, uxorum
pluralitatem Naturali quidem Juri adver-
sari & irritâ esse: non tamen; ut eam ex-
cludat ipsa matrimonii natura & essentia,
sed ex ipsius institutione, in ipso mundi ex-
ordio, & voluptatis adhuc innocentis Para-
diso facta à Domino Deo, unam tantum
uni conjungente, ut cum DD. aliis à *cit.
Sanchez n. 18. in sine relatis tenent Pontius
cit. cap. 49. n. 4. Laiman. Lib. 5.
Tract. 10. p. 3. cap. 6. n. 7. Palao Tract.
28. disp. 3. p. 1. à n. 3. & præsertim Pe-
rez cit. disp. 35. s. 2. à n. 4. & 6.* Cu-
jus Assertionis prima pars, sive; quòd u-
xorum pluralitatem matrimonium natu-
râ & essentiâ suâ non excludat, satis su-
pèrque ex paulò antè n. 6. dictis constat.

Alterâ; quòd eam excludat institu-
tio Conjugii Divina, indubitatè defumit-
tur ex illo Domini Dei, *Quamobrem re-
linquet homo patrem suum & matrem su-
am & ad hæbit uxori suæ: & erunt duo
in carne una*, Genes. cap. 2. v. 24. Qui-
bus verbis nuptiale fœdus sic institutum
est; ut ab eo, sicut maritorum, sic
& uxorum pluralitas excludatur, ut o-
mnino liquet Imprimis testimoniò Chri-
sti Domini unitatem matrimonii in ejus
primam institutionem refundentis, dum
ait. *Qui fecit hominem ab initio, ma-
sculum & feminam fecit eos, & dixit,
propter hoc &c. & erunt duo in carne una*
Matth. cap. 19. v. 5. Deinde ex Con-
ciliorum Niceni *can. 24. cit.* pluralitatis
uxorum prohibitioni subiicientis, *Sicut
Deus or-*

Deus ordinavit : & Tridentini eandem prohibitionem in legem Divinam resubdendentis *can. 2. cit.* Et demum ex rescriptis Nicolai I. *ad Consulta Bulgarorum cap. 5.* & Innocentii III. *c. Gaudemus V. Verum cit.* eandem referentium *in ipsam originem conditionis humanae* & nuptiarum in Paradiso institutarum *initium*. Confirmatur ; quia , si uxorum pluralitatem ipsa matrimonii natura & essentia excluderet , ullâ dispensatione Divinâ licita fieri non posset , per tradita *Lib. 1. tit. 2. n. 154.* ad eam autem dispensari à Deo posse , apertè supponit laudatus Innocentius *c. cit.* ibi , *Nec ulli unquam licuit in simul plures uxores habere : nisi cui fuit Divina revelatione* , sive Dei revelantis dispensatione *concessum* &c. *Per quam Patriarcha & alii viri iusti* , qui plures leguntur simul habuisse uxores , ab adulterio excusantur . Imò *cit.* Sanchez *n. 13.* & Pontius *n. 4.* cum Bellarmino *cit. cap. 11. propos. 5.* Pineda *Lib. 7. de Reb. Salomon. cap. 5. n. 5.* & aliis verisimiliter existimant , eam dispensationem non solum cum Hebræis , sed cum aliis quoque gentibus factam à Deo , corporum foemineorum usum ad humani generis propagationem prisco illo tempore viris multò majorem , quàm nunc habent , indulgente , iisque permittente Repudiî libellum : qui tamen postea abolicus , ipsaque uxorum pluralitate , ob cessantem ejus concessæ causam , sublatâ , conjugale foedus ad primæ institutionis statum & Monogamiam universè revocatum fuit , ut ex *cap. 5. & V. Neo ulli cit.* desumunt Becanus *Analogia cap. 16. q. 10. & cap. 21. concl. 3. cit.* Pontius *n. 6.* & Gonzalez *in c. 1. hâc Rubr. n. 4.*

9. Tertiæ partis sive ; quod , suppositâ matrimonii institutione & Divinâ dispensatione seclusâ , uxorum pluralitas Naturali Juri advesetur , ratio est ; quod ,

cùm corporis sui homo usuarius duntaxat : Deus autem ejus dominus sit , illò uti homo non possit , præterquam ad actus à Deo ipsi concessos . Cùm ergo Dominus Deus ipsa nuptiarum institutione viro corporis sui usum per traditionem ad actus conjugales solummodo concesserit respectu mulieris unius , vir , corpus suum ad ejusmodi actus tradendò pluribus mulieribus , Domini Dei jus lædit , & peccat contra Jus Naturale , alieni & præsertim Divini juris læsionem vetans , sicut vetat *vg. furtum* . Ex hæcenus dictis

Inferitur primò , conjugali foedere **10.** ad Divinæ institutionis primævum statum revocatò Repudiîque libellò antiquatò non fideles tantùm , sed infideles quoque plures uxores simul vel primâ dimissâ aliam ducendo contra Divinum & Naturale jus graviter delinquere , & primæ retentæ vel repudiatæ superinductam alteram dimittere teneri , ut ex *c. Quantò 7. & c. Gaudemus cit. de Divortiiis cum cit.* Henriquez *cap. 6. n. 2.* Ledesma *q. 67. art. 2.* contrarium sine erroris ac temeritatis nota sustineri non posse , asserentibus , & aliis tradit *cit.* Sanchez *n. 4.*

Inferitur secundò , ulla humana , e. **11.** tiam Apostolica , autoritate dispensari non posse ad uxorum pluralitatem , ut cum S. Thoma *cit. disp. 33. q. 1. art. 2.* Soto *q. cit. art. 2.* Covarruv. *p. 2. de Sponsal. cap. 7. §. 3. n. 1.* Bellarmino *cit. cap. 11. cit.* Sanchez *n. 9.* cæterorum DD. concors sententia est , & perspicuè habetur *c. Gaudemus V. Nec ulli cit.* Ratio obvia est ; quia nullâ humanâ potestate relaxari potest Jus Naturale vel Divinum per tradita *Lib. 1. tit. 2. n. 154.*

Inferitur tertid . eandem uxorum **12.** pluralitatem nullâ quanticumque , etiam immemoralis , temporis consuetudine licitam fieri posse , ut cum Soto , Covarruv.

varruv. l. cit. & aliis DD. rectè docet cit. Sanchez n. 10. Ratio est; quia nulla Consuetudo prævalere & derogare potest Juri Divino aut Naturali, c. fin. de Consuet. cum consuetudo sit jus merè humanum non-scriptum, usu & moribus populi, Legali & Canonica approbatione accedente, introductum, §. Constat 6. Instit. de I. N. G. & C. ulla autem humana potestas prævalere nequeat Divinæ, can. Inferior 4. dist. 21. & c. Cum inferior 16. de Majori & Obed.

Neque hanc illationem convellit; quòd uxorum pluralitatem, *Quando mos erat, crimen non fuisse*, assertio sit S. Augustini, relati can. *Obiiciuntur* 32. q. 4. quia exaudiendus est de More, seu consuetudine, fundata in revelatione seu dispensatione Divina, ab eaque, non à solo virorum plures uxores ducentium usu vim obtinente, ut cum memorato Innocentio Papa c. *Gaudemus V. Nec ulli cit.* notant cit. Sanchez n. 16. & Pontius n. 4.

13. Infertur quartò, in Novo Testamento Polygamiam utramque non solum illicitam, sed insuper matrimonium, quod post nuptias initas cum una unòve cum alia aliòve contrahitur, irritum nullumque esse, per expressos textus c. 1. c. *Accepisti* 2. c. *Tua* 4. hanc Rubr. etiam cum priore solummodo Ratum: cum posteriore verò per carnalem copulam fuisset consummatum, c. *Si inter* 31. de Sponsal. & matrim. c. *Licet* 3. & c. fin. hanc Rubr. Ratio est; quia per prius matrimonium vir & mulier jus in corpus suum ad potentiam copulæ jam transtulerunt in eum, quocum prius contraxerunt: quâ translatione factâ, cum jus in corpus suum ad ejusmodi potentiam jam non uxor, sed vir: & in suâ jam non vir, sed uxor habeat, 1. Corinth. cap. 7. v. 4. jus ejusmodi potentiam respiciens

in alium transferre neuter amplius potest, ut ex c. *Quod autem* 5. in fine, de Jure Patronat. rectè arguunt Petr. Barbosa in Rubric. ff. *Solutio Matrim.* p. 2. n. 85. & Fagnanus in c. *Si inter cit.* n. 7.

Neque huic illationi obstat primò l. *Si à Titio* 72. ff. & l. *Quoties C. de R. V.* ex quarum dispositione, re duobus venditâ is, cui ea tradita est, præfertur; quia in matrimonio juris in corpus ad potentiam copulæ traditio fit ipso contractu per verba de presenti c. 1. cit. cui consummatio solum corporis traditi usum superaddit, ut cum Victoria in *Relect. de Matrim.* n. 5. & aliis notant cit. Barbosa n. 78. & 85. & Gonzalez in c. *Licet cit.* n. 3. in fine.

Neque eidem adversantur verba, *Quamvis aliter à quibusdam Prædecessoribus nostris sit aliquando judicatum*, quæ sunt Alexandri III. Archiepiscopo Salernitano consulenti rescribentis c. *Licet cit.* quia ab illis aliter judicatum est non per Canonem, sive Constitutionis alicujus universalis promulgationem; cum in antiquis Collectionib⁹ ejusmodi Canonis nulla mentio uspiam fiat cit. Gonzalez n. 2. Sed solummodo in litibus inter partes in supremo Ecclesiæ tribunali agitatis: quas illi, suam & aliorum DD. privatorum, eò tempore receptam Opinionem sequendò aliter, quàm postea Alexander c. cit. statuit, deciderunt, ut cum Covarruvia cit. §. 3. n. 5. Gutierrez 2. Canon. Lib. 1. cap. 17. n. 22. & c. Augustin. Barbosa in c. cit. n. 5. desumit ex verbo *Judicatum*, privatae litis Judicalem decisionem: non Cathedrallem definitionem vel Legis institutionem, promulgationemve significante. Fortassis etiam Alexandri Papæ Prædecessores aliter judicârunt, matrimonium Ratum propter subsequens Consummatum ex gravi causa dissolvendò, ut notat Wag-
gnereck

gnereck in Exegeſi c. cit. Hæc de Impedimento dirimente Ligaminis ſeu vinculi matrimonialis.

ARTICULUS II.

De Sponſalibus initis cum duabus.

SUMMARIUM.

16. Sponſalia, cum una inita, cum alia nuptias illicitas :
17. Et ſponſalia cum ea ſerè irrita reddunt :
18. Licet his accedat juramentum.
19. Hæc tamen, prioribus ſolutis, obligant, ſi conditionata :
20. Non etiam, ſi absoluta ſint :
21. Niſi poſterioribus acceſſerit copula carnalis :
22. Hæc tamen etiam priora ſponſalia non tollit :
23. Niſi aliquando ratione gravis,
24. Et ſola nuptiis reparabilis damni.
25. Priora ſponſalia relaxari à Papa :
26. Non etiam ab Epifcopo valent.

16. Sponſalia cum una inita de futuro, ſive mutua promiſſio matrimonii futuri ex eaque orta obligatio, id cum ſponſo ſponſave contrahendi, licet ſupervenientibus cum alia ſponſalibus de præſenti, ſive actu initò cum ea contractu matrimoniali ſolvantur, c. 1. non tamen, quando abſolutè inita ſunt, ſolvuntur ſupervenientibus ſponſalibus initis de futuro, ſive de matrimonio cum alia contrahendo : imò poſteriora hæc, quatenus priùs initis præjudicant, ipſò Jure irrita eſſe, non obſcurè deſumitur ex c. Unico de Sponſal. & matr. in 6. ex cujus deciſione in prius initorum præju-

dicium contracta ſponſalia non produ- cunt Juſtitæ publicæ Honeltatis impe- dimentum : quod cum certa & determi- nata perſona abſolutè & validè initorum ſponſalium effectus eſt, c. Juvenis 3. c. Ad audientiam 4. & c. Sponſam 8. Ru- bric. cit. Ubi

Dubium oritur, an priora ſponſa- lia de futuro abſolutè inita etiam non ſolvantur per poſteriora, firmata juramentò. Iſtius enim Religionis poſteriora priori- bus prævalere, & præferenda voluerunt Innocentius in c. Veniens 6. de Jureju- rando n. 1. Imola ibid. n. 4. & Ant. de Butrio in c. Sicut 22. de Sponſal. & matr. in fine. Sed veriùs alii extra caſum, quò à prioribus reſiliendi juſta cauſa, vg. al- terius fornicatio præceſſit, ſicut ipſa ſponſalia poſteriora, ſic etiam his adje- ctum juramentum pro irritò habent : quòd adjectum ſit in præjudicium tertii : & propterea tanquam vinculum iniqui- tatis obligatorium nequeat eſſe, per text. can. Inter cetera, 22. q. 4. & c. Quanto cit. & argumentò à contrario ductò ex ver- bis, Cum in alterius præjudicium non re- dundet, c. Cum contingat 28. de Jureju- rando & c. Quamvis 2. de Pactis in 8. Ita in c. Sicut cit. ſibi contrarius Inno- cent. n. 1. Joan. Andr. n. 4. Panormit. n. 8. Alex. de Nevo n. 12. & cum ipſis Sylveſter 7. Sponſalia, q. 10. d. 3. Carerius de Sponſal. Lib. 1. cap. 11. Covarruv. de Sponſal. p. 1. cap. 4. initiò n. 3. Gutierrez de Juramento p. 1. cap. 51. n. 6. & Sanchez Lib. 1. diſp. 50. n. 2.

Dubium ſecundò eſt, an poſteriora ſponſalia etiam non obligent caſu, quò alterius conjugum morte, ingreſſu Re- ligionis, renuntiatione &c. priora diſ- ſolvuntur. Illa enim hòc caſu obligare, negant cit. Sanchez Lib. 1. diſp. 50. n. 6. & Pontius Lib. 12. de Matrim. cap. 14. n. 2. affirmant autem Covarr. p. 1. de Sponſal.

T